

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18198

Θέμα 377^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 710-729**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΑΙ. Ἄλλ' ἄνδρα, κεῖ τις ἦ σοφός, τὸ μανθάνειν 710
πόλλ' αἰσχρὸν οὐδὲν καὶ τὸ μὴ τείνειν ἄγαν.
Ὅρας παρὰ ρείθροισι χειμάρροις ὄσα
δένδρων ὑπέικει, κλῶνας ὡς ἐκσώζεται,
τὰ δ' ἀντιτείνοντ' αὐτόπρεμν' ἀπόλλυται.
Αὐτως δὲ ναὸς ὅστις ἐγκρατῆ πόδα 715
τείνας ὑπέικει μηδέν, ὑπτίους κάτω
στρέψας τὸ λοιπὸν σέλμασιν ναυτίλλεται.
Ἄλλ' εἶκε θυμῷ καὶ μετάστασιν δίδου.
Γνώμη γὰρ εἶ τις κάπ' ἐμοῦ νεωτέρου
πρόσεστι, φῆμ' ἔγωγε πρεσβεύειν πολὺ 720
φῦναι τιν' ἄνδρα πάντ' ἐπιστήμης πλέων·
εἰ δ' οὔν, φιλεῖ γὰρ τοῦτο μὴ ταύτη ῥέπειν,
καὶ τῶν λεγόντων εὖ καλὸν τὸ μανθάνειν.
- ΧΟ. Ἄναξ, σέ τ' εἰκός, εἶ τι καίριον λέγει,
μαθεῖν, σέ τ' αὖ τοῦδ'· εὖ γὰρ εἴρηται διπλῆ. 725
- ΚΡ. Οἱ τηλικοῖδε καὶ διδαξόμεσθα δὴ
φρονεῖν ὑπ' ἄνδρὸς τηλικουῶδε τὴν φύσιν;
- ΑΙ. Μηδὲν τὸ μὴ δίκαιον· εἰ δ' ἐγὼ νέος,
οὐ τὸν χρόνον χρὴ μᾶλλον ἢ τᾶργα σκοπεῖν.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Γνώμη γὰρ εἶ τις ... τηλικουῶδε τὴν φύσιν;****(Μονάδες 30)**

ΑΙΜΩΝ

Γιατί αν κάποια γνώμη μπορεί να προστεθεί και από εμένα, παρ' ότι νεότερος, εγώ βέβαια λέω ότι το πιο καλό είναι να γεννιέται κανείς πάνσοφος' διαφορετικά (αν όμως δεν γεννήθηκες τέτοιος), επειδή αυτό συνήθως δεν συμβαίνει έτσι, είναι καλό να μαθαίνει και από εκείνους που μιλούν ορθά.

ΧΟΡΟΣ

Βασιλιά, είναι λογικό και εσύ να ακούσεις (τον Αίμονα), αν λέει κάτι ορθό, και εσύ πάλι αυτόν εδώ' γιατί κι από τους δύο έχουν ειπωθεί σωστά λόγια (ορθές σκέψεις).

ΚΡΕΩΝ

Θα διδαχτούμε λοιπόν εμείς σε αυτήν την ηλικία να σκεφτόμαστε σωστά από έναν άνδρα τόσο νέο στην ηλικία;

2. Σε ποιες αιτίες οφείλονται οι συμφορές των Λαβδακιδών, σύμφωνα με τον μύθο;**(Μονάδες 10)**

Σύμφωνα με τον μύθο, ο Κάδμος, ιδρυτής της Θήβας, σκότωσε το ιερό φίδι του Άρη που φύλαγε την πηγή του θεού. Ο εγγονός του Λάβδακος καταδίωξε τη λατρεία του θεού Διονύσου και αμάρτησε κατά του θεού. Ο γιος του Λάιος απήγαγε τον γιο του Πέλοπα Χρύσιππο και ο Πέλοπας τον καταράστηκε να πεθάνει άτεκνος ή να σκοτωθεί από το παιδί του. Από εκεί ξεκινούν οι συμφορές του γένους των Λαβδακιδών, που για τρεις συνεχόμενες γενιές υποφέρουν απ' αυτή τη βαριά κατάρα.

3. κλῶνας, θυμῶ, μετάστασιν, γνώμη, ἐπιστήμη: Να γράψετε για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου ένα ομόρριζο ρήμα της αρχαίας ελληνικής.**(Μονάδες 10)**

κλῶνας → κλάω, -ῶ

θυμῶ → θυμόμαι, -οῦμαι

μετάστασιν → μεθίστημι

γνώμη → γινώσκω

ἐπιστήμη → επίσταμαι

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλόλογος